

Tišler je bil za malo vsoto zavarovan, njegova soseda pa celo nič. Kako je ogenj nastal je dozdaj še neznano. Nesrečniki se priporočajo, da njim domači župljani kolikor mogoče z lesom in živežem pomagajo. Prišla je tudi požarna bramba Jurjevska.

Gospodarček p. d. „fihpos“ predga v svoji zadnji številki, da so gospodje tudi vrli ljudje in da se naj kmetje ne pustijo od „Štajerca“ proti gospodom naščuvati. Bravo! ljubi „fihpos“ Mi imamo tudi gospode radi, ali samo one, ki dajo kmetu zasluziti denar, ali kaj od njih kupijo, ali ki so kot uradniki pravični in ljubezljivi. Tiste pa, ki kmeta izženejo, ga iz hiše izpodijo, nad njemu zahrulijo, ako pride po svojo pravico, tiste mi nemoremo trpeti. Najmanje pa zamoremo tiste gospode doktore trpeti, ki se kmetom kot poslanci vsljujejo, mu vse-mogoče oblube delajo, ne storijo nič, ali pa samo za svoj žep skrbijo.

Sv. Urban pri Ptiju. (Huda nevihta) 5. t. m. razsajala je v našem kraju huda nevihta, spremljana z gromom in zaporednim udarcem strele. Udarila je v več dreves in užgala tudi dve vinograški hiši in sicer Ane Maleg in Franca Vračič v Ločkem vrhu. Poslopji sta bili zavarovani. Isti čas sta se iz bližnjega hriba videla še dva druga požara, ki sta bila tudi užgana od strele. Pri Negovi je strela, ki je kmečko poslopje užgala ubila tudi gospodarja. Posebno čudno je, da so ljudje na mrliču poskušali posebna zopetozivljajoča sredstva in to, zakopali so ga, roke pustivši proste, do vratu v zemljo, to z namenom, da bi mu zemlja omotenje ven potegnila in da bi zopet prišel k sebi. Seveda je to slepo zdravljenje ostalo brez uspeha.

Zunanje novice.

Žrtva boja z biki. V Španiji, kjer se vrše še sedaj, v 20. stoletju, boji z biki, se je pojavil neki tekmeč znanega Don Tancreda, Lopez, kateri umeže s svojim pogledom bika ukrotiti. K prvemu nastopu Lopeza, ki je bil v Algesirasu, je kar vrelo gledalcev. Lopez je nastopil bled in tresoč se, toda bika je menda res hipnotiziral, kajti niti ganil se ni z mesta. S tem pa občinstvo ni bilo zadovoljno. Zah-tevalo je burno, da pripeljejo družega bika. In res je planil v arenu majhen črn bik, ki je vrgel domisljavega moža na tla, ga bodel z rogami in suval z nogami, dokler ni ležal na tleh kup mesa. Ko so prišli, da odneso ubogo žrtev, je vse ploskalo in se krohotalo, možki, ženske in otroci.

Zivino streljali bodo menda odslej, mesto da bi jo pobijali in klali. Ustreli jo lahko vsado in sicer hitro ter skoro brez bolečin za dotično žival. Nastaviti jej je treba samo aparat na čelo ter udariti s kladivom na užigalico. Strel gre skozi glavo preko hrbitnice in žival je takoj mrtva. Poka ni nobenega, strel ima kaliber 8 milimetrov in velja 15 vinarjev. Poskusi v Pragi so se prav dobro obnesli.

Osveta opatinje. V Parizu jebral opat Fauhard mašo. Ko je klečal pri oltarju, se mu je približala

črno oblečena, s pajčolanom zastrta dama ter ga ki udarila s težkim kladivom dvakrat po glavi. Duhovni vi se je zgrudil oneveščen na tla, napadalka pa je hoteli vurno zbežati, a so jo še ujeli. Imenuje se Mari Amosse, stara 40 let ter je bila prej opatinja. Opa je delal na to, da so jo iz reda odpustili, vsled česa se je hotela nad njim maščevati. Opat bode bržas um

Blazen huzar pri obhajilu. Iz Požuna poroča da je bil te dni huzar Komarov pri obhajilu. Ko Z podal duhovnik huzarju hostjo, je Komarov zaihte planil pokonci, potegnil sabljo, skočil preko ograte hotel posekatи duhovnika, ki pa je pobegnil sakristijo. Huzar je na to na oltarju razbil s sabljo kar je mogel. Policijski so blaznega huzarja ukroti in zaprli. Odvedli so ga na to v blaznico.

Vlak padel v vodo. 15 milj od Peru se je dogodila na wabaški železnici velika nesreča. Jako naravnega voda je izpodnesla most, preko katerega bi se bilo voziti vlak, ki se je pripeljal z veliko naglostjo do tega mesta ter je strmolgil v vodo. Lokomotiva in pet vagonov se je zdrobilo, 16 italijanskih izvajencev je bilo takoj mrtvih, 50 potnikov pa je težjih ranjenih.

Hraber deček. Ameriški listi so poročali: Blizu Ontarija v Kanadi živi pri svoji materi Rudolf Steiner, ki zna že sedaj prav dobro strelja. Nedavno ga je poslala mati na lov, da kaj ustreli na večerjo. Deček pa je nakrat zagledal velikega medveda. Ker se take zveri ni nadeljal, se je sila prestranil ter s puško v roki bežal, kolikor so ga nesle noge. Hotel je zlesti na drevo, a deblo je bilo preširoko, zato je padel na tla. V tem trenutku mu je šimnil v glavo rešilna misel. Naglo je slekel svojo sukњo ter je vrgel proti medvedu. Medved pa je začel duharje in premetavati sukňo, med tem je teček pobral puško ter ustrelil medveda v glavo tako srečno, da mu je izbil hkratu obe očesi. Medved je zatulil in padel na tla, a se zopet dvignil ter šel proti dečku. Ali zadel se je v deblo ter padel. Deček je poravnal trenotek ter ustrelil medveda v ušesa. Ali medved še ni bil mrtev. Deček mu je nastavil puško še drugo uho ter ustrelil. Takrat pa se je medved telegnil in poginil. Medved je tehtal 350 kg.

Dnevnik beračice. V Londonu so zaprli te dijete 38letno odgojiteljico Alice Mary Hunt, ker je beračila. Pri preiskavi so našli več knjig, v katere si je zapisovala dogodljaje vsakega dne. Iz teh dnevnikov je razvidno, da je že več let beračila. Potovala je z britanskim vlakom po vsej deželi ter si je izprosila in to dobila od bogatih ljudi velika darila. Zlasti od mnogih plemenitaških dam in od dveh škofov je dobiti jih jako veliko. Sodnik je dejal, da si ni možno misli, da bolj premišljeno izvednega beračenja, kot je bilo ta Hunt je obsojena na mesec ječe.

Atentat na železniškem vlaku. Na kurirnem vlaku, ki vozi med Brusljem in Parizom, se je pripetil načni minolega meseca atentat. 50letni inženir Sala iz Holandije je bil sam v kupeju. Blizu postaje Freiguies sta prišla v kupé dva mlada moža, ki so šepetal med seboj ter napadla z bodalom inženirja.

se je branil ter potegnil rešilno vrvico. Ko sta dela napadalca, da se vlak ustavlja, sta skočila iz ka. Enega je vlak povozil do mrtvega, druga pa težko ranil.

Slikarilca morilka. V Lizbonu je umorila Josipina edo, odlična slikarica, svojega sopoga slikarja. Sta bila na pariški razstavi odlikovana ter sta člena najboljše družbe in sta hodila tudi na dvor. Slikarica se umora ne kesá. Vsa Lizbona je pri sprevodu in pokopu Greda. Vzrok umora ni.

Milijonar — tat. Ruski listi poročajo, da so milijonarja Rilskega, ki ima veleobrt s petrolejem, ker je kradel tuj petrolej. Dal je namreč natisni cev, po kateri je tekel petrolej iz tujega rezorja v njegov. Tako je baje ukradel petroleja za 10 rubljev. Rilski se je v ječi ustrelil.

Kravo je zagovarjal. Prvega julija je v Ljubljani ulici opešala krava in se vlegla na tla. Spravili jo naprej šele, ko so ji dali piti rujnega vinca. Krava je dobila premalo merco vina in na hajski cesti se je spet vlegla na cesto in ni hotela več naprej. Neki veščak je rekel obupanemu kmetu, naj kravi kaj na uho zašepeče in krava bode naprej. In res, kmetič je prizdignil kravi uho in nekaj skrivnostnega zašepetal. Krava se je vdžila in šla naprej. Vsakokrat, kadar je obstala, jo kmet prijel za uho in ji spet nekaj povedal, in je spet šla naprej. Tako sta prišla srečno domov. Smarno goro, ne da bi bilo treba kmetu dajati vi za vino.

Samomor orožnika. Iz Prage javljajo, da se je orložniški stražmojster Haxera v Skalicah, topal je namreč jako surovo proti nekemu kmetu, ki ni mogel plačati davka; prodati mu je hotel in kravico, a ker kmet tega ni pustil, je Haxera mandiral svoje tovariše, da so kmeta ustrelili. Tera je ostavil pismo, v katerem pravi, da ga je la vest radi tega postopanja. Pustil je udovo s tremi nedoraslimi otroci. — Nekateri listi pa prenjojo vest o samomoru, češ, da je izmišljena, da nik sploh nima otrok, pa tudi nobene slabe — vesti!

Nesreča na ladiji. Na bojni ladiji „Cesar Franc“ v Pulju se je dogodila velika nesreča. Neki ni hotel pri vajah ustreliti. Ko pa so vzeli vojaki iz topa ter so ga položili na krov, je eksploder strgal mornarskega vojaka Bobicha na kosce; nekaj drugih vojakov je bilo ranjenih.

Vročina v Ameriki. Kakor javljajo iz New-Yorka, da v severni Ameriki še vedno ista vročina. Temperatura znaša v senci 40 stopinj Celzija. Te nezanosne vročine je že več ljudi zbesnelo; mnogo jih je umrlo. Nekateri pa si rajo sami življenje, ker ne morejo več prenašati vročine. Neki delavec se je usmrtil s kladivom, ker je rabil pri svojem delu. Drugi je zbesnel ter zapal svojega tovariša. Četrti se je zgrudil nazavesten stroj, kateri ga je strgal na kosce. V Brooklynu je udarila strela v cerkev ter jo upepelila. Nevihtam ostaja vročina vedno ista; do sedaj

je umrlo radi vročine že okoli 600 oseb. Dne 1. julija je ribarilo več dečkov na neki ladiji v mihišanskem jezeru, nakrat pa je nanje udarila strela, katera je usmrtila devet dečkov ter jednega težko ranila.

Ljudožrci angleške Nove Gvineje. Na otok Quarila v Novi Gvineji sta prišla nedavno dva angleška misijonarja, katera so tamošnji prebivalci takoj prijazno povabili seboj, a so potem oropali njiju ladijo. Pozneje pa je dognala preiskava, da so črnci umorili oba misijonarja in še devet drugih njihovih spremovalcev, razsekali so jih na kose, katere so razdelili po različnih vaseh. Divjaki so vso človeško meso pojedli ter so zato priredili veliko slavnost. Policijsko krdelo, ki se je pripeljalo tukaj, je našlo v neki hiši 1100 lobanj umorjenih sovražnikov; požgalo je več vasij ter ustrelilo mnogo prebivalcev.

Blazen morilec. Iz Berna poročajo, da je bil te dni obsojen v dosmrtno ječo Kristijan Binggeli, sin bogatega kmeta v Aeckenmattu. Umoril je brez povoda lani štiri osebe zapored. Najprej je zvabil 5letnega svojega sinka v gozd, mu pokazal neko sliko ter ga med tem ustrelil. Potem je poklical ženo iz hiše ter jo ustrelil. V kuhinji je ustrelil svojo svačinko, nato pa še lastno mater. Ko je postrelil vse, je zaklenil hišo in pobegnil. V Burgdorffu pa je zapisal v knjigo hotela svoje pravo ime. Tako so dobili morilca izlahka. Ker v bernskem kantonu nimajo smrtne kazni, je bil Ringgeli obsojen v ječo do smrti, dasi spada v blaznico.

Morilec starih žensk. Na Gorenjem Avstrijskem se klati neznan morilec, ki je tekom še ne 4 let na ostuden način pomoril že 7 starih žensk. Večinoma so se zgodili ti umori v okolici Linca. Nedavno so našli pri Pergu 48letno kamnosekovo ženo Rezo Hametsdorfer s prerezanim trebuhom in vratom. Septembra meseca 1. 1897 so našli pri vasi Puchenu 68letno kmetico Benedict, meseca junija 1. 1898 so našli 68letno kmetico Grubmüller, septembra istega leta 60letno kmetico Hammer, oktobra 1. 1899 pa 66letno kmetico Handein, istega tedna nadalje 68letno Burgstaller in poldrugo leto na to 60letno Schönerl, sedaj pa 48letno Hametsdorferjevo.

Osveta matere. Nedavno sta se kopala dva učenca v Tibru, Romeo in Bello. Pri tej priliki je 14letni Romeo utonil. Neutolažena mati je tožila Bella, češ, da je on kriv dečkove smrti. On je Romea, kateri se je abotavljal, pregorobil, da se je šel kopat. Ko je mati zapbaila v sodnijski čakalnici Bella, je skočila k njemu ter ga trikrat sunila z bodalcem, kliknjivša: „Mojega sina si oropal življenja, sedaj umri še ti!“ Bello je zadobil tri težke rane v trebuhi in prsi; prepeljali so ga v bolnico, napadalko so pa zaprli.

V nevihti. „Deut. Forstzg.“ piše, da trešči najrejši v hraste ali jelke ali hoje, najmanjkrat pa v bukve. V nekem gozdu je bilo $\frac{7}{10}$ vseh dreves bukev, vendar ni treščilo v nobeno bukev, pač pa tekom enega leta 56krat v hraste in 24krat v hoje. V nevihti je najvarnejše pod nizko bukvo. Dreves s suhimi vrhovi se je izogibati. V gozdu sredi dreves je varnejše kot sredi prostega polja.

Rudeča kravata. Socialnim demokratom se v Pragi za časa cesarjevega bivanja ni godilo dobro. Rudeča kravata je zlasti bodla v oči državno policijo. „Arbeiter Zeitung“ poroča, da je stala pred prihodom cesarja, večja družba socialnih demokratov na cesti, ko se jim je približal elegantno oblečen gospod ter jih vrašal, ali hočejo tudi videti cesarja. Ko so mu pritrđili, jih je najprijaznejše povabil, naj gredo ž njim, da jih pelje nekam, odkoder bodo mogli videti cesarja brez truda in v največji bližini. Socialni demokratje so bili zelo veseli ponudbe prijaznega gospoda ter so šli za njim, ki jih je peljal v veliko hišo, preko več stopnjic in hodnikov ter jih povabil v veliko sobo. A za njimi je vrata — zaklenil. Socialni demokratje so tedaj zapazili, da so v ječi! Prijazni gospod je bil tajen policijst, ki jih je smatral za italijanske anarchiste!

Drag zdravnik. V Filadelfiji je zdravil zdravnik dr. Bravnik 21 mesecev senatorja Mageeja. Ko je senator umrl, je predložil zdravnik njegovim dedičem račun, ki je znašal nič manj kot 8000.000 kron. Za vsak nočni obisk je zahteval zdravnik 165 kron; ako se je peljal s svojim bolnikom na izprehod, pa kar 1000 kron. Dediči seveda tega računa nočejo poravnati ter bodo tožili zdravnika.

Zamorka — dojilja. V Berolinu imajo v neki premožni družini zamorsko dojilko, ki ima pri sebi tudi svojega sinčka. Kadar gre na izprehod, položi obo otroka v voziček skupaj, in ljudje občudujojo belega in črnega otročička, ki tako složno ležita ter imata isto dojiljo. Zamorka je omožena.

Ženin in nevesta v vodi. Te dni je bila v Saaralbenu v Lotaringiji neka poroka; pri pojedini, katera je sledila poroki, se ga je ženin že precej nasrkal, zato je zgrabila nevesta steklenico vina, ki je stala pred mladim možem ter jo je zagnala skozi okno v reko Saaro. Moža je to tako razjarilo, da je skočil v vodo. Zvesta ženica, ki se je bala za življenje svojega moža, je skočila tudi v reko ter je moža rešila. Potem se je pojedina nadaljevala, kakor da se ni nič zgodilo.

Cirkus Barnum & Bailey je imel na postaji Beuthen v pruski Šleziji nesrečo. Dva vlaka sta došla ter sta se baš praznila, ko je došel še tretji, ter se zaletel v drugi vlak. Troje vagonov je bilo razbitih in drugi vlak potisnjen v skladisčno postajno poslopje. Ubiti sta bili 2 osebi, 7 pa ranjenih oseb. Tudi 10 konjev in ponjev je bilo ubitih. Predstava pa se je vršila vendor-le. Kriv nesreče je strojevodja tretjega vlaka, ker je zapeljal na napačni tir.

Drama. Iz Budimpešte poročajo: V vasi Szkensu blizu Lugosa se je pripetila krvava drama. Tamošnji rumunski kmet Jurij Opitz se je oženil z mladim, lepim a tudi bogatim kmetskim dekletem. V listopadu m. l. je moral Opitz k vajam k topničarjem. Ker ni smel domov, se je začela mlada žena dolgočasiti ter ljubimkati s kmetiškim fantom. Opitz je to izvedel ter nekega dne brez dovoljenja zginil iz vojašnice in šel peš v Szkens, kamor je dospel nepričakovano. V hiši svoje tašče je našel svojo ženo v družbi njenega

ljubimca Jusue Gartice. Besni vojak je z orožjem bodel Garuco, ubil taščo in umoril tudi ženo. Njene se je javil pri polku sam.

Gospodarske stvari.

Grozdní sukač ali kiseljak.

(*Tortrix ambiguaella*)

Kiseljak je posebna vrsta gosenic, ki najprej jedajo še nerazvite grozdke, pozneje pa že zrele jagode. Razvoj tega škodljivca je sledeči:

Spomladi, navadno meseca maja, priležejo iz pomeh bub majhni rumenkastorjavi metuljčki, ki čez dan skrivajo pod trtnim listjem, ponoči pa leta okoli. Oplojena samica izleže 30—40 jajčec v grozd in iz teh (meseca maja in junja) izlezle gosenice, derejo nekoliko listkov k grozdu, kterege pojedo. Gosenice se čez 3—5 tednov zapet zabulijo in izlezijo julija ali avgusta meseca drugi metuljčki, potem ležejo v jajca na zoreče jagode. Iz jajčic izlezle gosenice se zavrtajo v jagode in kajo iz njih sok, pustivše za seboj luknjico, skoz katero pada blato. Tako prevrtana jagoda se v toplem menu posuši, v vlažnem pa začne gniti. Ena gosenica prevrta mnogo jagod. Jeseni se ta gosenica zabuli, taka prezimi.

Koder je teh čkodljivcev malo, se pokončuje tem, da se maste gosenice, predno cveto trte, poznapadene jagode pa se obirajo in parijo z vrelo vodo. Kjer pa se kiseljak leto za letom pokazuje v veliki številu, poškrope naj se s škropilnico v debelih curcvi grozdki, in sicer pred cvetjem, z zmesjo iz 3 kilogramov maziljevega mila, ktero se rastopi v gorki vodici, potem iz 1½ kilograma mrčesjega prahu ali 8 litrov tobakove vode, v kateri se je skuhalo 1—2 kilodražje tobaka. Ti zmesi se doda toliko vode, da je vse skupaj 100 litrov. Ta zmes pomori vse gosenice. Mnogi metuljev se tudi pokonča, ako se ponoči napravi ogromna Metuljčki lete proti svetlobi in se ožgo.

Bodi snažna pri molži!

Mleko je tečna, zdrava in okusna piča — je zdravo, čisto in dobro. Žal pa, da se nahaja pri mleku mnogo pomanjklivosti in napak, ki jih lahko neokusno in sploh malovredno.

Te naprave prihajajo deloma od krav samih, deloma tudi od slabe in izprijene krme. V mnogih čajih smo pa tudi sami krivi, če mleko ni tako okusno in tako zdravo, kakor bi moralo biti. Semintja se lahko opazuje, da smo premalo snažni z mlekom, da poskrbimo za premalo čistimo in da sploh premalo skrbimo za trebno čistoto.

Snaga je prva reč pri mleku in poglaviti potreba je, da se mleko ohrani zdravo, da ostane okusno in tako okusni in dobri tudi vsi drugi izdelki, katere bivamo iz mleka, kakor n. pr. smetana in sira, maslo.

Zaraditega je gledati in paziti na snago, vendar ne samo kadar shranjujemo mleko v latyci, poši shrambah, ampak tudi med molžo.